

Informace ze zdravotnictví Jihomoravského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Brno
31.8.2004

17

Chirurgická péče - činnost oboru v Jihomoravském kraji v roce 2003

(chirurgie, neurochirurgie, plastická chirurgie, kardiochirurgie, traumatologie, cévní chirurgie, ortopedie, hrudní chirurgie, dětská chirurgie, léčba popálenin)

Surgical Care - Activity in Branch in the Jihomoravský Region in 2003

(surgery, neurosurgery, plastic surgery, cardio-surgery, traumatology, venous surgery, orthopaedics, thoracic surgery, paediatric surgery, treatment of burns)

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o chirurgické péči v Jihomoravském kraji za rok 2003 obsahuje údaje o ambulantní péči z oblasti sítě zdravotnických zařízení, personálního zajištění, činnosti včetně úrazovosti a také základní ukazatele lůžkové péče nemocnic. Údaje jsou členěny podle druhu zdravotnického zařízení, území a podle jednotlivých oborů.

Summary

Information on health service activity in the branches of surgery in Jihomoravský Region in 2003 contains data about out-patient care from area of health service network, personnel capacity, activity including statistics of injuries, and also basic indicators of in-patient care in hospitals. Data are presented by type of health establishment, territory and by particular branches of surgery.

Podkladem pro zpracování dat o chirurgické péči v kraji je roční výkaz A (MZ) 1-01, který vyplňuje samostatně každé ambulantní oddělení a pracoviště chirurgických oborů, tj. v Jihomoravském kraji chirurgie, neurochirurgie, plastická chirurgie, ortopedie a léčba popálenin. Údaje o využití lůžkového fondu na lůžkových odděleních chirurgie, neurochirurgie, plastické chirurgie, kardiochirurgie, traumatologie, ortopedie a léčby popálenin jsou čerpány z výkazu L (MZ) 1-02. Výkazy jsou součástí Programu statistických zjišťování v České republice, který byl uveřejněn ve Sbírce zákonů ČR formou vyhlášky č. 470/2002 Sb. a její samostatné přílohy č. 2, částka 163 ze dne 19.11.2002. Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Ambulantní péče

Personální zajištění poskytované péče

V Jihomoravském kraji poskytovalo chirurgickou péči 177 oddělení a pracovišť chirurgických oborů ve zdravotnických zařízeních rezortu zdravotnictví (174) a rezortu obrany, vnitra a spravedlnosti (4). Podle Registru zdravotnických zařízení v nich koncem roku pracovalo 172,92 lékařů a 364,54 středních zdravotnických pracovníků (dále SZP) v evidenčním počtu. Pracovníci jsou vždy uváděni v tzv. přepočteném počtu, což je součet úvazků.

V tabulkách uvedené kapacitní údaje, údaje o činnosti a z nich vypočtené ukazatele jsou za zařízení, která odevzdala vyplněný výkaz, tzn., že se týkají 164,31 lékařů a 353,53 SZP v evidenčním počtu, tj 95 % lékařů. Kromě nich se na výkazech sledují tzv. smluvní pracovníci, kteří poskytují v zařízení zdravotní péči, nepatří do evidenčního počtu pracovníků, pracují na dohodu, na smlouvu o dílo nebo jako spolupracující rodinní příslušníci; v kraji takto pracovalo 10,84 lékařů a 8,85 SZP.

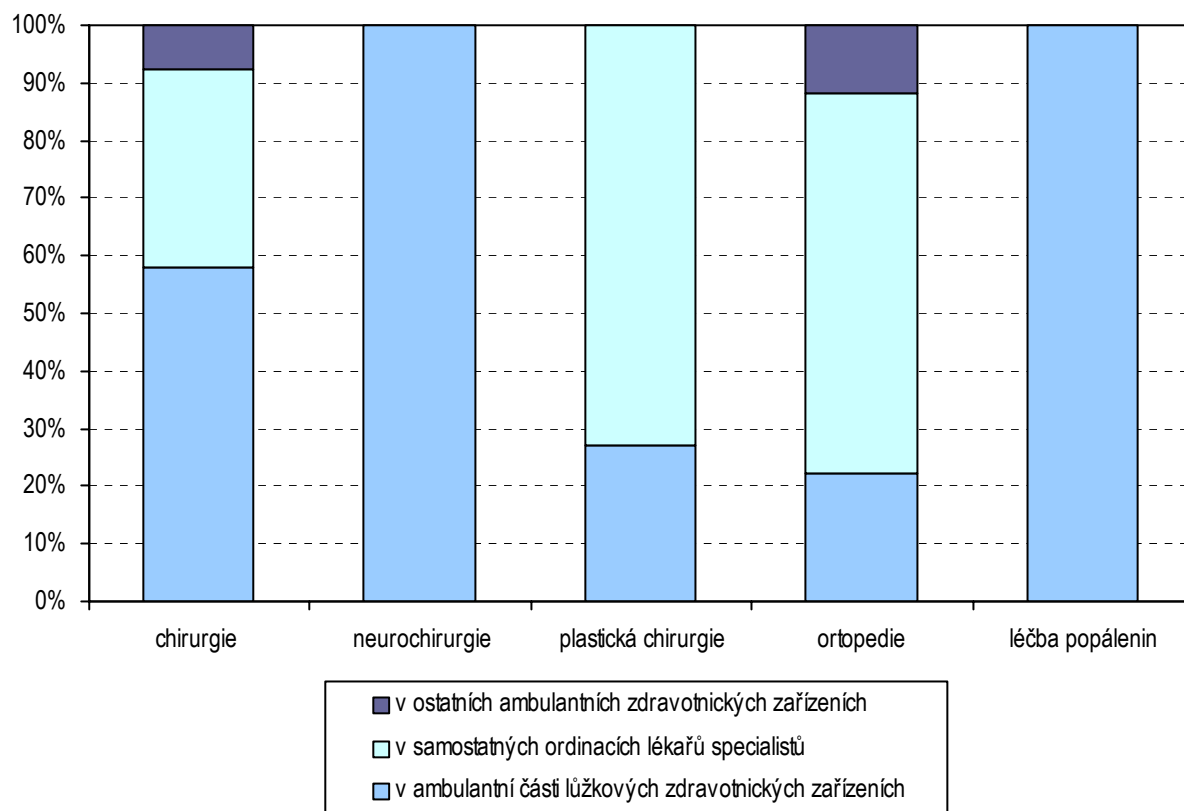
Obory chirurgie a ortopedie jsou zastoupeny ve všech okresech. Neurochirurgie, plastická chirurgie a léčba popálenin je pouze v Brně, přičemž neurochirurgie a léčba popálenin jenom v nemocnicích. V chirurgických ambulancích lůžkových zařízení poskytuje zdravotní péči více než polovina z celkového počtu chirurgů, v samostatných ordinacích pracuje 34 % chirurgů. V ambulantní části lůžkových zařízení pracovalo 22 % ortopedů a 66 % ortopedů provozuje činnost v samostatných ordinacích. Na jednoho lékaře chirurgických oborů připadá v kraji 6 409 obyvatel, v okresech od 3 549 (Brno – město) do 17 258 (Znojmo), což je dáno skladbou a specializací oboru.

Personální zajištění v ambulantních zdravot. zařízeních dle oborů a poskytovatelů péče

Oddělení a pracoviště zdravotnického zařízení		Počet zaměstnanců ¹⁾					Počet obyvatel na 1 lékaře
		celkem		z toho úvazky lékařů (v %)			
		lékaři	SZP	v ambulantní části lůžkových zdravotnických zařízení	v samostatných ordinacích lékařů specialistů	v ostatních ambulantních zdravotnických zařízení	
Chirurgie		102,82	237,48	58,1	34,1	7,8	10 918
Neurochirurgie		3,00	11,00	100,0	-	-	374 190
Plastická chirurgie		13,31	33,35	27,1	72,9	-	84 340
Kardiochirurgie, traumatologie		-	-	-	-	-	-
Ortopedie		55,02	78,55	22,2	66,1	11,7	20 403
Léčba popálenin		1,00	2,00	100,0	-	-	1 122 570
Chirurgické obory	kraj	175,15	362,38	45,5	46,3	8,2	6 409
	ČR	1 749,68	2 910,57	43,0	49,3	7,7	5 836

¹⁾ Součet úvazků (včetně smluvních)

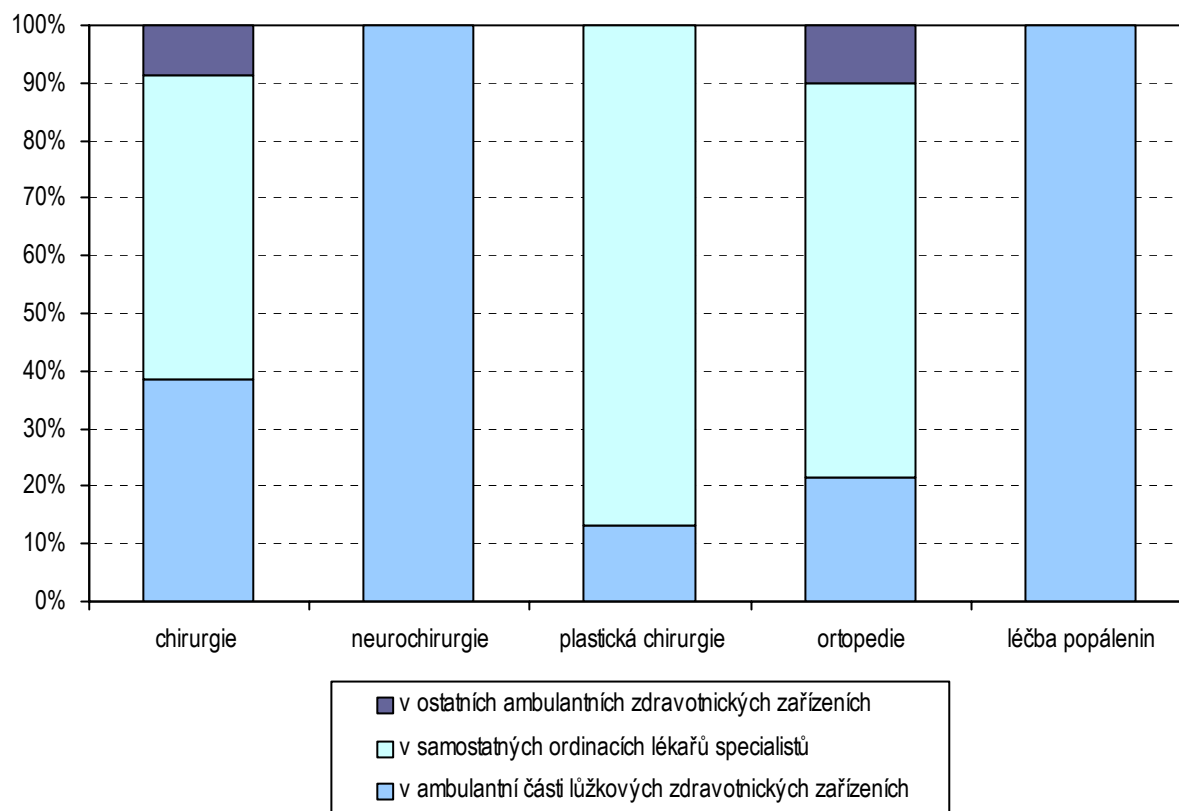
Struktura počtu lékařů dle druhu zařízení chirurgické obory v roce 2003

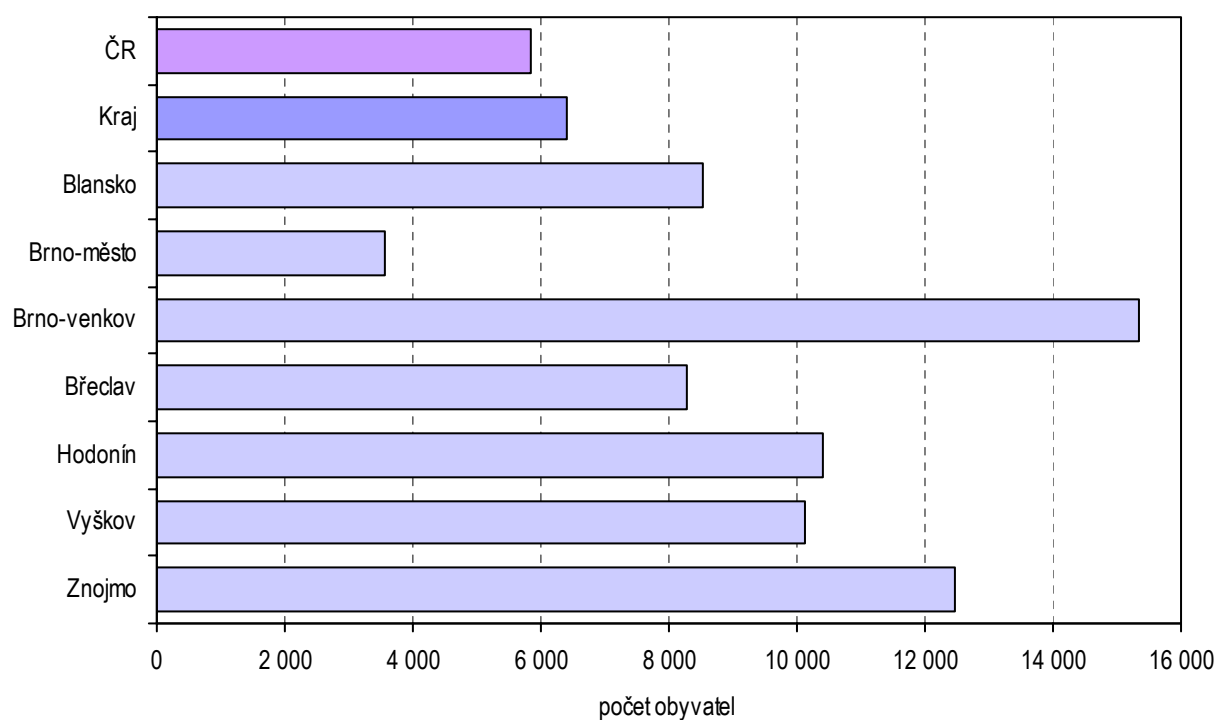
Struktura ambulantních zdravotnických zařízení dle oborů

Oddělení a pracoviště zdravotnického zařízení	Počet ZZ a pracovišť	v tom		
		v ambulantní části lůžkových zdravotnických zařízeních	v samostatných ordinacích lékařů specialistů	v ostatních ambulantních zdravotnických zařízeních
Chirurgie	70	27	37	6
Neurochirurgie	2	2	-	-
Plastická chirurgie	15	2	13	-
Kardiochirurgie, traumatologie	-	-	-	-
Ortopedie	70	15	48	7
Léčba popálenin	1	1	-	-
Chirurgické obory v kraji	158	47	98	13

Struktura počtu oddělení (pracovišť) dle jejich druhu chirurgické obory v roce 2003

Počet obyvatel na 1 lékaře dle okresů chirurgické obory v roce 2003

Personální zajištění a struktura ambulantních zdravotnických zařízení dle okresů

Kraj, okres	Počet			Počet obyvatel na 1 lékaře	Počet SZP na 1 lékaře	
	ZZ a pracovišť	zaměstnanců ¹⁾				
		lékaři	SZP			
Blansko	11	12,60	22,68	8 543	1,8	
Brno-město	89	104,12	245,51	3 549	2,4	
Brno-venkov	11	10,65	13,85	15 329	1,3	
Břeclav	15	14,85	19,00	8 288	1,3	
Hodonín	16	15,20	32,28	10 400	2,1	
Vyškov	9	8,57	20,07	10 134	2,3	
Znojmo	7	9,16	8,99	12 458	1,0	
Chirurgické obory	kraj	158	175,15	362,38	6 409	2,1
	ČR	1 541	1 749,68	2 910,57	5 836	1,7

¹⁾ Součet úvazků (včetně smluvních)

Činnost chirurgických oborů

Do sledované činnosti není zahrnuto 19 samostatných ordinací, které neodevzdaly vyplněný roční výkaz o činnosti, jedná se o šest chirurgických pracovišť (3,11 lékařů), tři ortopedická (2,60 lékařů) a deset pracovišť plastické chirurgie (2,90 lékařů).

Ambulance chirurgických oborů poskytly celkem 1 380 378 ošetření-vyšetření, první ošetření tvořila 37,7 %, konsiliární vyšetření 5,2 % a kontrolní vyšetření 57,1 %. Z celkového počtu ošetření bylo 64,9 % provedeno na chirurgii, 29,8 % na ortopedii, 2,9 % na plastické chirurgii, 1,6 % na neurochirurgii a 0,8 % na popáleninách. Ambulance lůžkových zařízení se na počtu ošetření-vyšetření podílely 57,1 %. Na jedno lékařské místo připadlo v kraji 7 881 ošetření a na jednoho obyvatele v průměru 1,2 ošetření pro chirurgickou diagnózu.

Do počtu prvních ošetření je zahrnuto 177 297 ošetření pro úraz, 90,2 % z nich je nejprve ošetřeno na chirurgických ambulancích a 9,1 % na ortopedii, zbývajícím procentu úrazů poskytly první ošetření neurochirurgie (0,3 %), plastické chirurgie (0,2 %) a popáleniny (0,2 %). Téměř 70 % všech úrazů bylo ošetřeno v ambulantní části lůžkových zařízení. Podle příčiny úrazů tvořily úrazy sportovní 21 %, pracovní (školní) 16 % a dopravní 9 %. V přepočtu připadlo na 10 000 obyvatel kraje 1 581 úrazů. Děti do 14 let utrpěly 40 887 úrazů, v přepočtu 2 403 úrazů na 10 000 dětí. Podle četnosti u nich tvořily úrazy sportovní 29 %, pracovní (školní) 15 %, dopravní 11 %. Pod vlivem alkoholu bylo způsobeno 3 121 úrazů a pod vlivem drogy 86 úrazů. U dětí do 14 let se podílel alkohol na 33 úrazech. Při úrazech bylo ošetřeno 53 824 zlomenin, z toho 14 596 u dětí. Na 10 000 obyvatel kraje připadlo 480 zlomenin, pro srovnání na 10 000 dětí 858 zlomenin.

Struktura počtu ambulantních ošetření (vyšetření) a % podíl v ambulantní části lůžkových zdravotnických zařízení dle oborů

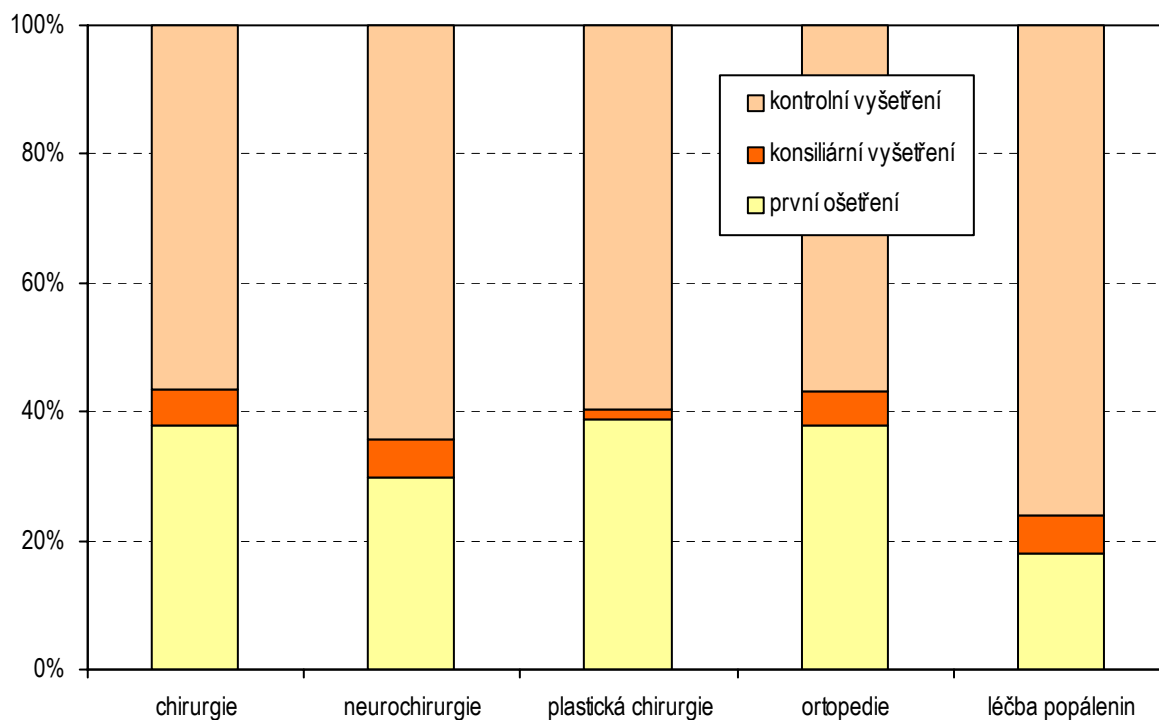
Oddělení a pracoviště zdravotnického zařízení		Počet ošetření (vyšetření)							
		Celkem	v tom			% podíl ambulantní části lůžkových ZZ ¹⁾			
			první ošetření	konsiliární vyšetření	kontrolní vyšetření	celkem	první ošetření	konsiliární vyšetření	kontrolní vyšetření
Chirurgie		896 084	340 581	47 635	507 868	65,9	66,6	69,6	65,0
Neurochirurgie		22 158	6 577	1 304	14 277	100,0	100,0	100,0	100,0
Plastická chirurgie		40 016	15 527	648	23 841	64,1	57,4	32,4	69,3
Kardiochirurgie, traumatologie		-	-	-	-	-	-	-	-
Ortopedie		410 713	156 058	21 014	233 641	33,7	30,2	41,5	35,2
Léčba popálenin		11 407	2 038	695	8 674	100,0	100,0	100,0	100,0
Chirurgické obory	v kraji	1 380 378	520 781	71 296	788 301	57,1	56,0	61,8	57,3
	ČR	12 531 435	5 066 285	614 703	6 850 447	47,8	49,1	50,9	46,6

¹⁾ Procento z úhrnného počtu příslušného druhu ošetření

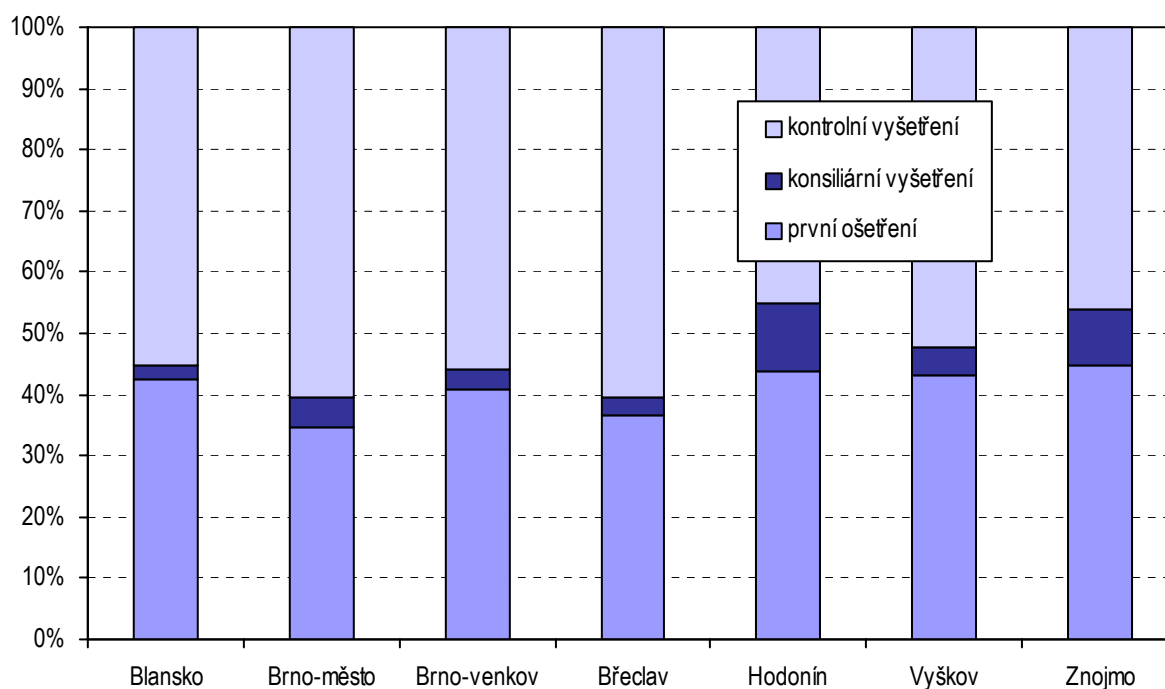
Počet ošetření (vyšetření) v ambulantních zdravotnických zařízeních dle okresů

Kraj, okres		Počet ošetření (vyšetření)					na 1 lékaře	na 10 000 obyvatel
		Celkem	v tom					
			první ošetření	konsiliární vyšetření	kontrolní vyšetření			
Blansko		119 941	50 973	2 671	66 297	9 519,1	11 155,7	
Brno-město		786 466	272 492	38 443	475 531	7 553,5	21 272,2	
Brno-venkov		80 360	32 841	2 604	44 915	7 545,5	4 955,9	
Břeclav		114 436	41 904	3 340	69 192	7 706,1	9 292,6	
Hodonín		139 608	61 332	15 132	63 144	9 184,7	8 815,8	
Vyškov		81 625	35 319	3 714	42 592	9 524,5	9 410,3	
Znojmo		57 942	25 920	5 392	26 630	6 325,5	5 080,8	
Chirurgické obory	v kraji	1 380 378	520 781	71 296	788 301	7 881,1	12 306,5	
	ČR	12 531 435	5 066 285	614 703	6 850 447	7 162,1	12 283,7	

Struktura počtu ošetření (vyšetření) v ambulantních zdravotnických zařízeních - chirurgické obory - v roce 2003

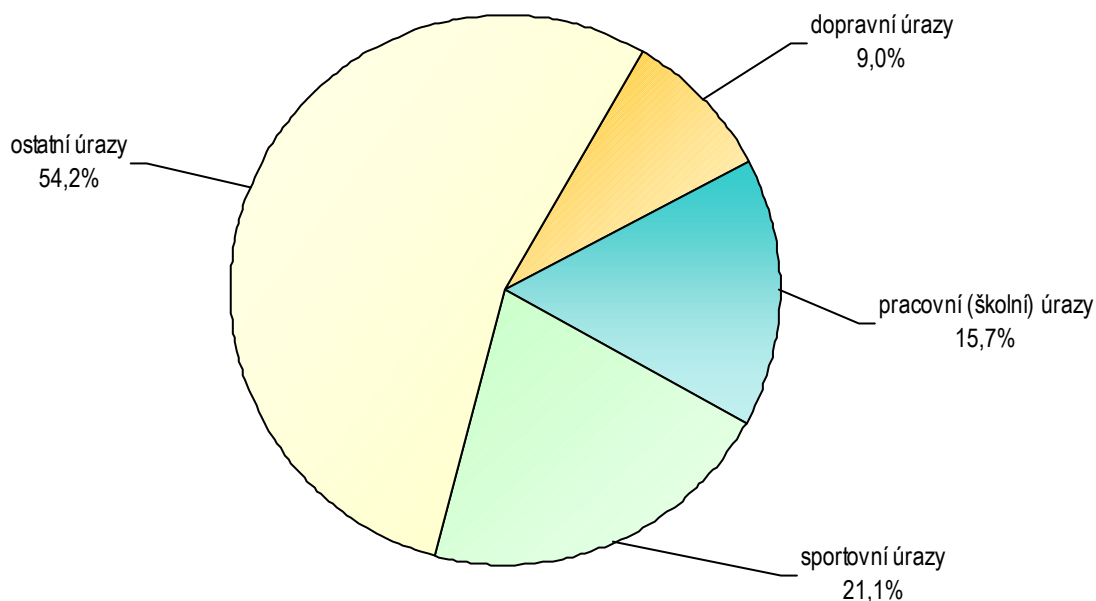
Struktura počtu ošetření (vyšetření) v ambulantních zdravotnických zařízeních dle okresů v roce 2003

Počet ošetření (vyšetření) pro úrazy v ambulantních zdravotnických zařízeních dle oborů

Oddělení a pracoviště zdravotnického zařízení	Úrazy							
	celkem	na 10 tis. obyvatel	z toho u dětí		v tom ošetřeno (v %)			
			celkem	na 10 tis. dětí	v ambulantní části lůžkových zdravotnických zařízení	v samostat. ordinacích lékařů specialistů	v ostatních ambulantních zdravot. zařízeních	
Chirurgie	160 004	1 426,48	38 282	2 249,62	71,8	23,5	4,8	
Neurochirurgie	548	4,89	2	0,12	100,0	-	-	
Plastická chirurgie	261	2,33	30	1,76	88,5	11,5	-	
Kardiochirurgie, traumatologie	-	-	-	-	-	-	-	
Ortopedie	16 098	143,52	2 475	145,44	45,2	36,9	17,9	
Léčba popálenin	386	3,44	98	5,76	100,0	-	-	
Chirurgické obory	v kraji	177 297	1 580,65	40 887	2 402,70	69,5	24,5	5,9
	ČR	1 806 886	1 771,17	454 098	2 890,04	62,0	32,5	5,5

Struktura ambulantně ošetřených úrazů v roce 2003

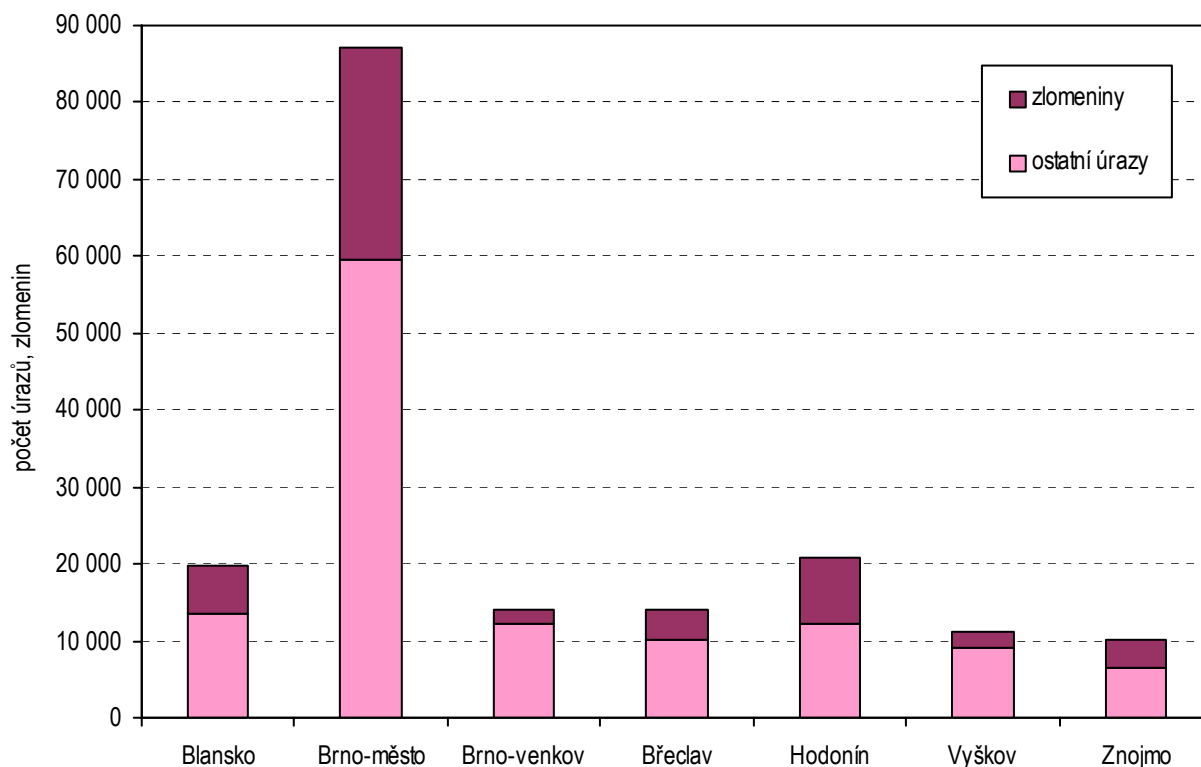

Počet ošetření (vyšetření) pro zlomeniny v ambulantních zdravotnických zařízeních dle oborů

Oddělení a pracoviště zdravotnického zařízení		Zlomeniny						
		celkem	na 10 tis. obyvatel	z toho u dětí		v tom ošetřeno (v %)		
				celkem	na 10 tis. dětí	v ambulantní části lůžkových zdravotnických zařízení	v samostat. ordinacích lékařů specialistů	v ostatních ambulantních zdravot. zařízeních
Chirurgie		50 314	448,56	13 946	819,53	75,2	20,9	3,9
Neurochirurgie		117	1,04	-	-	100,0	-	-
Plastická chirurgie		102	0,91	5	0,29	96,1	3,9	-
Kardiochirurgie, traumatologie		-	-	-	-	-	-	-
Ortopedie		3 291	29,34	645	37,90	74,7	24,2	1,1
Léčba popálenin		-	-	-	-	-	-	-
Chirurgické obory	v kraji	53 824	479,86	14 596	857,73	75,3	21,1	3,7
	ČR	468 441	459,18	116 517	741,56	64,7	30,4	4,9

Úrazy (z toho zlomeniny) dle okresů v roce 2003

Lůžková péče

Chirurgické obory měly koncem roku k dispozici 1 954 lůžek (bez kardiologie), z toho chirurgie 64,1 %, ortopedie 15,3 %, traumatologie 9 %, neurochirurgie 4,9 %, plastická chirurgie 3,8 % a popáleniny 2,9 %. Celkem bylo hospitalizováno 83 947 pacientů (bez kardiologie), z toho na chirurgii 66,7 %, na ortopedii 14,8 %, na traumatologii 8,4 %, na neurochirurgii 4,8 %, na plastické chirurgii 3,9 % a na popáleninách 1,4 %. Nejvyšší průměrný denní stav obsazených lůžek na jednoho lékaře vykazovala chirurgie a traumatologie (5,4). Nejvíce lékařů na 100 lůžek připadalo na léčbě popálenin (25,13) a nejvíce středních zdravotnických pracovníků na 100 lůžek bylo na neurochirurgii (111,75). Nemocniční letalita se pohybovala od 18,4 na neurochirurgii po 1,1 na ortopedii. Nejvyšší využití měla lůžka na traumatologii, 329,4 dne. Nejdelší průměrnou ošetrovací dobu (12,9) a zároveň nejdelší prostoj lůžek (3,4) byly na léčbě popálenin.

Vyžívání lůžkového fondu a zatížení zdravotnického pracovníka na chirurgických odděleních nemocnic v kraji

Ukazatel	Chirurgie	Neurochirurgie	Plastická chirurgie	Léčba popálenin	Kardiologie	Traumatologie	Ortopedie
	Kraj						
Počet oddělení	18	2	1	1	1	1	7
<i>Počet zaměstnanců</i>							
lékaři	185,34	21,00	12,30	14,07	^	29,21	57,37
střední zdravotničtí pracovníci celkem	782,08	106,16	35,21	51,00	^	126,80	162,45
střední zdravot. pracovníci u lůžka	694,10	104,16	34,21	50,00	^	101,80	157,45
nižší a pomocní zdravot. prac. u lůžka	159,70	20,54	7,00	13,00	^	31,25	46,00
Průměrný počet lůžek	1 262,00	95,00	75,00	53,93	^	176,00	299,00
<i>Průměrný denní stav obsazených lůžek</i>							
celkem	995,6	81,8	40,1	41,9	^	158,9	246,4
na 1 lékaře	5,4	3,9	3,3	3,0	^	5,4	4,3
na 1 SZP u lůžka	1,4	0,8	1,2	0,8	^	1,6	1,6
Počet lékařů na 100 lůžek	14,79	22,11	16,40	25,13	^	16,60	19,19
Počet SZP na 100 lůžek	62,42	111,75	46,95	91,07	^	72,05	54,33
Počet hospitalizovaných	56 012	4 012	3 232	1 186	^	7 075	12 430
Nemocniční letalita	15,1	18,4	-	11,8	^	1,9	1,1
Využití lůžek ve dnech	287,9	314,2	195,0	283,6	^	329,4	300,8
Průměrná ošetrovací doba	6,5	7,4	4,5	12,9	^	8,2	7,2
Prostoj lůžek ¹⁾	1,2	0,8	2,3	3,4	^	0,9	1,2

¹⁾ Prostoj lůžek ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

^ (stříška) nebyl dán souhlas zdravotnického zařízení k publikování

Vyžívání lůžkového fondu a zatížení zdravotnického pracovníka na chirurgických odděleních nemocnic v ČR

Ukazatel	Chirurgie	Neuro- chirurgie	Plastická chirurgie	Léčba popálenin	Kardio- chirurgie	Traumato- logie	Ortopedie
	ČR						
Počet oddělení	154	18	10	3	12	11	67
<i>Počet zaměstnanců</i>							
lékaři	1 386,28	143,16	48,14	33,07	220,14	108,60	421,46
střední zdravotničtí pracovníci celkem	5 939,99	639,69	152,95	157,00	987,19	427,36	1 464,09
střední zdravot. pracovníci u lůžka	5 084,38	582,19	130,93	150,00	860,93	357,63	1 266,94
nižší a pomocní zdravot. prac. u lůžka	1 388,28	129,64	33,00	35,00	147,76	113,00	367,62
Průměrný počet lůžek	9 884,79	680,00	306,57	150,93	570,48	653,00	2 772,28
<i>Průměrný denní stav obsazených lůžek</i>							
celkem	7 347,3	538,3	197,9	116,1	411,5	509,5	2 081,6
na 1 lékaře	5,3	3,8	4,1	3,5	1,9	4,7	4,9
na 1 SZP u lůžka	1,4	0,9	1,5	0,8	0,5	1,4	1,6
Počet lékařů na 100 lůžek	14,14	21,15	15,73	21,61	36,87	16,63	15,31
Počet SZP na 100 lůžek	60,57	94,49	49,98	102,61	165,36	65,45	53,18
Počet hospitalizovaných	399 430	25 774	13 739	2 563	17 199	27 082	105 380
Nemocniční letalita	17,9	14,7	-	21,2	21,1	6,2	2,4
Využití lůžek ve dnech	271,3	288,9	235,6	280,9	263,3	284,8	274,1
Průměrná ošetrovací doba	6,7	7,6	5,3	16,5	8,7	6,9	7,2
Prostoj lůžek ¹⁾	1,8	1,2	2,0	4,1	2,4	1,5	1,8

¹⁾ Prostoj lůžek ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Zpracovala: MUDr. Jaroslava Pazourková

ÚZIS ČR Jihomoravský krajský odbor

Výstavní 17/19, 603 00 Brno

telefon: 543 184 164, fax: 543 184 165

e-mail: pazourkova@uzis.cz

<http://www.uzis.cz>